

FENOMENOLOGIJA MŪSDIENU PASAULĒ

Phenomenology Worldwide

Kolektīva monogrāfija
Sastādītāja un zinātniskā redaktore Maija Kūle

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts

FENOMENOLOGIJA MŪSDIENU PASAULĒ

Phenomenology worldwide

Kolektīva monogrāfija
Sastādītāja un zinātniskā redaktore Maija Kūle

Rīga 2016

Fenomenoloģija mūsdienu pasaule.
Rīga: LU Filozofijas un socioloģijas institūts, 2016, 322 lpp.

Phenomenology worldwide.
Riga: Institute of philosophy and sociology, University of Latvia, 2016, 322 p.

Izdevums apspriests un rekomendēts publikācijai LU Filozofijas un socioloģijas institūta Zinātniskās padomes sēdē 2016. gada 26. septembrī.

Publikācija izstrādāta LZP grantā Nr. 2012/296 “Fenomenoloģiskie pētījumi:
saistībā ar S. Kirkegoru, A. Bergsonu, psichoanalīzi”,
granta zinātniskā vadītāja Dr. habil. phil. profesore Maija Kūle,
granta realizācija LU Filozofijas un socioloģijas institūtā.

Zinātniskā redaktore un sastādītāja Maija Kūle

Zinātniskās recenzentes:

Dr. philol. Zaiga Ikere,
Daugavpils Universitātes profesore

Dr. habil. phil. Māra Rubene,
LU Vēstures un filozofijas fakultātes profesore

Literārā redaktore Arta Jāne
Literārais redaktors angļu valodā Jānis Vējš

Saturs

Maija Kūle

Fenomenoloģijas nozīme mūsdienu filosofiskās domas attīstībā 9

I

HUSERLA FENOMENOLOGIJAS STUDIJAS

Uldis Vēgners

Hilētiskās dotības iespējamība Huserla fenomenoloģijā 39

Nellija Motrošlova

Huserla "Loģiskie pēriumi" un mūsdienīgums 55

Rinalds Zembahs

Jēgas krīze: laikmeta diagnostika Edmunda Huserla skatījumā 111

II

FENOMENOLOGISKĀS TRADĪCIJAS IZVĒRSUMI

Andrejs Balodis

Ķermenis, laiks un atmiņa. Bergsona filozofijas kritika franču fenomenoloģijā 121

Maija Kūle

Pārsniedzot klasiskās fenomenoloģijas ietvarus: dzīves fenomenoloģijas projekts 147

<i>Ineta Kivle</i> Auditory Phenomena and Human Life: Phenomenological Experience	171
<i>Daniela Verducci</i> The Consciousness of Being Alive. A Forgotten Transcendental Condition of Community and Togetherness	179
<i>Ineta Kivle</i> Ontology of Art: Mimesis and Play	197
<i>Elga Freiberga</i> † Mākslas darba eksistenciālā un afektīvā pieredze: Sartrs un Anrī	209
<i>Velga Vēvere</i> Viljams Džeimss: reliģiskās pieredzes fenomenoloģiskā deskripcija	233
<i>Igors Šuvajevs</i> Rūpes turēšana. Patočka un Fuko	247
III FENOMENOLOĢIJA LATVIJĀ UN LIETUVĀ	
<i>Uldis Vēgners</i> Fenomenoloģijas recepcija Latvijas akadēmiskajā vidē 20. gadsimta pirmajā pusē	263
<i>Maija Kūle</i> Teodors Celms un Staņislavs Ladusāns SJ – salīdzinošais skatījums	281
<i>Toms Kačerauskas</i> Fenomenoloģija Lietuvā	293
<i>Velgas Vēveres</i> intervija ar Maiju Kūli par fenomenoloģiju pasaulei un Latvijā	307

Ineta Kivle

Ontology of Art: Mimesis and Play

Ontology of art in the context of mimesis and play shows linkage between ontological components of artwork and its functions. Artwork obtains of its own being that is illuminated by the activity of the artist, philosopher or any other human being that experiences art and is involved in play of art. Drawing on the cogitations of Plato, Aristotle, Husserl, Gadamer and Heidegger, the present study analyses mimesis and play from the point of view of ancient philosophy and hermeneutical phenomenology. Philosophical approach to mimesis and play concerns the relations between being, human, reality and creativity. The subject matter of the study confirms interconnectedness between ontological structures and functions of mimesis and play, human's experience and actions. Concepts of mimesis and play gain importance not only for understanding of art, but also for clarification of creative and cognitive actions of human. The present study shows, that mimesis and play as philosophical concepts exist beyond (above / below) of the concrete expression of art, but – at the same time – they are immanent to any artwork, and consist of such inseparable components as: movement and action, sequence and order, imitation and interpretation; truth and catharsis; horizons of art, place and time of artwork; essence and appearance; representation and transformation. Philosophical interpretations of these components display being of art that is mediated by human's actions – human-created artwork by imitation and play.

Philosophical concepts of mimesis and play uncover art from several points of view and show reversible influence of both. Artwork and human mimesis and play are immanent to any artwork, as well as to creative activity of humans. From mimesis in ancient Greece to contemporary philosophical modifications, various dimensions of usage of the term have developed.

experience, mind and emotions play with intentions of existing artwork. Mimesis differs from play in that it is more inclined to characterize human activities as covering a wide range from subjective intentions to empathic attention, to the world and others. Humans arrange the play, however, the play has its own being and it experiences itself – the structure of the play absorbs the player into itself.